КОРНІЄНКО ГАННА СЕРГІЇВНА
кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри земельного та аграрного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

УДК 349.42
DOI: 10.37772/2518-1718-2020-3(31)-3

АГРАРНІ ІННОВАЦІЇ ЯК ЧИННИК СТАНОВЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО АГРОБІЗНЕСУ

Статтю присвячено визначенню характеристик аграрних інновацій. Встановлено поняття та види аграрних інноваційних правовідносин, надано характеристики аграрних інновацій. Доведено, що аграрні інновації є результатом реалізації об'єкта інтелектуальної власності (винаходів, корисних моделей, нових сортів рослин) у сфері агробізнесу, який спрямовано на отримання економічного, соціального, екологічного ефекту.

Ключові слова: аграрні інновації, інвестиції, агробізнес, сільськогосподарська продукція, інноваційні правовідносини.

Постановка проблеми. Агробізнес в Україні є одним з рушіїв стабільного функціонування та подальшого економічного й соціального розвитку, гарантією надійного збереження продовольчої безпеки держави. Успішність та ефективність цього важливого сектору суспільного виробництва залежить від багатьох чинників, зокрема від впровадження новітніх наукових розробок – інновацій – у сферу господарювання відповідного сільськогосподарського товаровиробника. На цьому наголошується і в Стратегії розвитку експорту продукції сільського господарства, харчової та переробної промисловості України на період до 2026 року, затвердженій розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 588-р. Так, одним із напрямів реалізації Стратегії є стимулювання використання інноваційних підходів та технологічних рішень під час виробництва продукції харчової та переробної промисловості [1]. В агробізнесі найбільш часто до застосування інноваційних продуктів звертаються агрохолдинги, які активно використовують, наприклад, дрони, нові сорти рослин порід тварин, різноманітні біотехнології, ІТ-технології (останні дозволяють впроваджувати технологію точного землеробства, яке має виразний економічний ефект, оскільки надає можливість мінімізувати витрати на добрива, паливо, проводити своєчасний аналіз стану полів). Розширення застосування інновацій в агробізнесі потребує і правової регламентації, що, у свою чергу, потребує наукового обґрунтування.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Економісти та юристи досліджують питання аграрних інновацій. Ми можемо виділити наукові праці Кота О., Ларини С., Олійника О., Мазуренка О., Семчика В. Ці роботи розглядають аграрні інновації як економічне явище без урахування юридичного аспекту. Проте цей підхід видається дещо вузьким.

Мета статті полягає у виявленні та встановленні характерних ознак аграрної інновації як чинника розвитку національного агробізнесу. Для досягнення поставленої мети необхідно визначити ключове поняття «інноваційні аграрні правовідносини» та виокремити їх види, сформулювати дефініцію та окреслити види аграрних інновацій, розкрити їх значення для розвитку агробізнесу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відомо, що сфера застосування інновацій багато в чому визначає відповідні їй спеціальні ознаки останніх. Так, аграрні інновації мають особливості, зумовлені специфікою сільськогосподарського виробництва, що залежить від природних факторів та використання як засобів виробництва живих організмів і природних ресурсів [11, с. 36]. Крім того, здійснення інноваційної діяльності має прив'язку до сезонності, циклічності виробництва. Також особливістю цих інновацій є тривалий термін окупності, оскільки виникає природна необхідність адаптації рослин і тварин до різних територіальних кліматичних умов [6, с. 76]. Простішою є реалізація інновацій у сфері цифрового агровиробництва, однак і вони мають прив'язку до сезонності й обумовлені кліматичними особливостями України. Суб'єкти агробізнесу мають це враховувати під час планування діяльності щодо введення в обіг відповідної інновації, розробки інноваційних проєктів.

У процесі реалізації аграрних інновацій виникають інноваційні правовідносини у сфері агробізнесу,

© Корнієнко Г. С., 2020

яким притаманні характерні властивості. Законодавче визначення інноваційної діяльності закріплено у ст. 1 Закону України «Про інноваційну діяльність» [9] та ст. 325 ГК України [2]. Зауважимо, що наведені нормативні акти дещо по-різному визначають цю діяльність. Якщо Закон визначає інноваційну діяльність крізь реалізацію науково-технічних розробок при створенні нових конкурентоздатних товарів і послуг, то Кодекс зводить цю діяльність до реалізації інвестицій з метою виконання довгострокових науково-технічних програм з тривалими строками окупності витрат і впровадження нових науково-технічних досягнень у виробництво та інші сфери суспільного життя [2].

Аналізуючи такий законодавчий підхід, зазначимо, що співвідношення інновацій та інвестицій випливає з того, що інвестиціями вважаються всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (доход) та/або досягається соціальний та екологічний ефект, зокрема у вигляді майнових прав інтелектуальної власності; сукупності технічних, технологічних, комерційних та інших знань, оформлених у вигляді технічної документації, навиків та виробничого досвіду, необхідних для організації того чи іншого виду виробництва, але не запатентованих (ст. 1 Закону України «Про інвестиційну діяльність») [8]. Водночас поняття інвестиції, зокрема у сфері агробізнесу, дещо ширше, ніж категорія інновації, оскільки в сільському господарстві інвестиції розглядаються як капітальні вкладення (довгострокові) в сільському господарстві, переробній промисловості, транспорті та в інших галузях АПК на відтворення, збільшення і вдосконалення основних фондів [3, с. 17]. Отже, інновації та інвестиції у сфері агробізнесу можуть розглядатися як взаємопов'язані категорії, що співвідносяться як широке та спеціальне правове поняття. При цьому з моменту внесення інновації як нематеріального активу у капітал сільськогосподарського товаровиробника вона може отримати статус інвестиції.

Підкреслимо й те, що інноваційна та інвестиційна діяльність у сфері агробізнесу є близькими юридичними дефініціями, але різними за своєю спрямованістю. Так, якщо інноваційна діяльність виникає щодо розробки та реалізації у сільському господарстві об'єктів інтелектуальної власності, ноу-хау, то інвестиційна діяльність виникає стосовно вкладення будь-якого матеріального ресурсу в капітал сільськогосподарського підприємства з метою підвищення його прибутковості.

З урахуванням наведеного визначимо, що інноваційні правовідносини у сфері агробізнесу виникають з приводу здійснення інноваційної діяльності у вигляді використання результатів науково-дослідних і (або) дослідно-конструкторських розробок у діяльності суб'єктів агробізнесу. Інвестиційні правовідносини виникають з моменту вкладення відповідної розробки у капітал підприємства, оскільки до надання об'єкту статусу інвестицій, він може мати різній правовий режим, зокрема об'єкта інтелектуальної власності, матеріального активу, акції ін. Подібне відбувається, незважаючи на те, що інвестиційний цикл починається на передінвестиційній стадії, яка переходить у стадію вкладення коштів, а з часом в експлуатаційну стадію [1, с. 15]. Передінвестиційна стадія триває від попереднього дослідження до прийняття кінцевого інвестиційного рішення [12, с. 441]. Остання може завершуватися як прийняттям позитивного чи негативного рішення, а тому новітня технологічна розробка залишиться у статусі об'єкта інтелектуальної власності.

Інноваційні відносини, особливо в сфері сільськогосподарського виробництва, виникають раніше, ніж правовідносини з приводу використання інновації, оскільки стадії використання передує стадія винахідництва нового продукту, технології, яка може виникати на замовлення суб'єкта агробізнесу і передбачає як створення нового об'єкта інтелектуальної власності, так і проведення експериментів щодо підтвердження його придатності, оформлення майнових прав на об'єкт (отримання патенту, свідоцтва, укладання ліцензійних договорів тощо).

Розробка аграрних інновацій є складним та довготривалими процесом, який передбачає постановку науково-технічного завдання, його вирішення та проведення відповідних експериментів, які підтверджують стабільність та однорідність відповідного продукту (особливо щодо біотехнологій). З огляду на це таку діяльність можуть провадити лише спеціалізовані суб'єкти, які мають досвід, професійні знання, відповідне обладнання тощо. Наприклад, це Науково-дослідний інститут технологій та якості продукції тваринництва і рибництва Національного університету біоресурсів і природокористування України», Український державний науково-дослідний інститут «Ресурс», Український науково-дослідний інститут олій та жирів НАН України, Інститут фізіології рослин і генетики НАН України ін. Крім суб'єктів – розробників нових аграрних технологій, можуть виокремлюватися і суб'єкти – володільці майнових прав на нові сорти рослин, винаходи, корисні моделі.

Стадія розробки інновації у разі її позитивного результату та введенню у діяльність сільськогосподарського товаровиробника переходить у стадію комерціалізації аграрної інновації. В економічних джерелах справедливо вказують, що комерціалізація інновації означає «перетворення» нового об'єкта на такий, коли він стає прибутковим. Це процес виве-

дення інноваційного продукту (винаходу, промислового зразка, раціоналізаторської пропозиції, корисної моделі, ноу-хау тощо) на ринок з метою отримання економічної вигоди [4, с. 325]. В юридичному аспекті, комерціалізація об'єкта інновації означає її матеріальну оцінку, яка здійснюється відповідно до Методики оцінки майнових прав інтелектуальної власності, затвердженої наказом Фонду державного майна України від 25.06.2008 р. № 740 [7]. Саме з моменту оцінки відповідної аграрної інновації вона може бути включена до статутного капіталу відповідного суб'єкта агробізнесу або може бути використана на підставі відповідного договору (ліцензії, концесії тощо).

Після стадії комерціалізації аграрної інновації йде стадія експлуатації. Звернемо увагу і на той факт, що інвестиційні правовідносини на стадії експлуатації інвестиції спрямовані на безпосереднє отримання прибутку. Водночас при встановленні інноваційних правовідносин слід враховувати не лише економічну, а й соціальну та екологічну цінність реалізованих заходів, зокрема сприяння якісному удосконаленню інноваційного потенціалу сільського господарства, визначення альтернативних підходів до формування його структури [15, с. 131, 132]. Врахування соціального, екологічного ефекту від експлуатації аграрної інновації може сприяти як підвищенню соціально-економічної ефективності діяльності суб'єктів агробізнесу, так і забезпечувати екологічну безпеку регіону діяльності суб'єкта, сприяти охороні навколишнього середовища, розвитку безпечного проживання на селі.

На підставі розглянутого можемо вивести таке визначення: інноваційні правовідносини у сфері агробізнесу – це відносини, що виникають між спеціальними суб'єктами та суб'єктами агробізнесу щодо замовлення, використання нового сільськогосподарського продукту, технологій виробництва сільськогосподарської продукції, забезпечення цифрового агровиробництва у сфері агробізнесу з метою отримання прибутку, отримання позитивного соціального та екологічного ефекту. Ці правовідносини можуть поділятися залежно від стадії розробки та комерціалізації аграрної інновації на такі види: а) первинні інноваційні правовідносини (виникають щодо розробки нової аграрної інновації); б) перехідні інноваційні правовідносини (передбачають комерціалізацію аграрної інновації); в) експлуатаційні інноваційні правовідносини у сфері агробізнесу (мають за мету реалізацію інновації у сільськогосподарському виробництві).

Об'єктом інноваційних відносин у сфері агробізнесу виступають аграрні інновації. В економічній літературі це поняття визначається як інновація, реалізована в аграрній сфері [14, с. 55]. Вона виступає кінцевим результатом впровадження нових науково-технічних розробок у сфері сільськогосподарського виробництва. Серед найбільш поширених інновацій у сільському господарстві можна назвати: селекційні досягнення, а саме нові гібриди тварин, розширення генофонду рослин, штами мікроорганізмів, а також хімічні й біологічні препарати, передові системи землеробства, новітні добрива та ресурсозберігаючі технології, економічні розробки (документовані процедури, різні рекомендації і т.д.), модифікація наявних промислових аналогових систем до цифрових, модифікації сільськогосподарської техніки, маркетингові інновації, ефективна взаємодія між гравцями на ринку (шляхом використання торгових майданчиків, мобільних додатків, соціальної взаємодії, чатботів, смарт-контрактів), запровадження системи інтернет-комунікацій, використання технологій у agrifood секторі (AR, VR, 3D-printing, ComputerVision, Blockchain) [5, с. 59]. В аграрному секторі вони можуть поділятися за рівнем інновації: масштабні (новий сорт рослин або техніка), середньомасштабні (зональні системи землеробства) і локальні (технологія виробництва рідкісного продукту, наприклад ефіроолійних культур) [11, с. 37].

Залежно від напряму впровадження IT-технологій в аграрний сектор аграрні інновації можуть поділятися на: аграрні біотехнології (новітні підходи у вирощуванні сільськогосподарських культур і продукції тваринництва, зокрема мікробіом ґрунту, генетика, розведення і здоров'я тварин); програмне забезпечення для управління господарством, сенсори та інтернет речей; робототехніка для господарства, механізація та обладнання (сільськогосподарська техніка, автоматизація, виробники дронів, обладнання для вирощування); біоенергетика та біоматеріали (видобуток і переробка непродовольчих товарів, сировинні технології, «зелена хімія», фармацевтична продукція); нові системи землеробства (внутрішні ферми, аквакультура, виведення комах, водоростей та мікробів); аграрний маркетплейс (товарні торгові платформи, онлайн-закупівля, лізинг обладнання); технології безпеки харчових продуктів [13, с. 5, 6].

Аналізуючи різні підходи щодо визначення аграрних інновацій, зазначимо, що інновації в агробізнесі – це результат реалізації об'єкта інтелектуальної власності (винаходів, корисних моделей, нових сортів рослин) у сфері агробізнесу, який спрямовано на отримання економічного, соціального, екологічного ефекту. Їх класифікація співвідноситься з об'єктами інноваційної діяльності, визначеними ст. 4 Закону України «Про інноваційну діяльність» [9].

Аграрні інновації можуть поділятися на інновації за правовим режимом: 1) об'єкта авторського

права (комп'ютерні програми, бази даних, що використовуються у технологіях цифрового агровирбництва, блокчейні); 2) об'єкта патентного права (винаходи, корисні моделі у сфері технології вирощування рослин, тварин; способів обробки землі, переробки рослинного матеріалу; штами мікроорганізмів, грибів; речовини для обробки рослин, тварин; створення нового обладнання тощо); 3) нетрадиційного об'єкта права інтелектуальної власності (нові сорти рослин, тварин); 4) об'єкта нових інновацій програм та проектів. За призначенням аграрні інновації можуть поділятися на: інновації забезпечення цифрового агровиробництва; біотехнології; винаходи у сфері сільськогосподарського обладнання; способи обробки землі; програмне забезпечення для управління сільськогосподарським підприємництвом. За галуззю сільськогосподарського виробництва аграрні інновації можуть у бути у таких сферах, як рослинництво, тваринництво, рибальство, сільськогосподарське машинобудування, органічне виробництво.

Висновки. Аграрні інновації є одним з важливих чинників становлення національного агробізнесу. Їх використання сприяє виникненню інноваційної моделі розвитку сільськогосподарського виробництва. Наявність попиту на інноваційну продукцію дозволяє утворювати інноваційний ланцюг агробізнесу, що охоплює: розробку інновації, її комерціалізацію, експлуатацію у сільськогосподарському виробництві, пропозицію споживачеві сільськогосподарської продукції, що включає інновацію. Для формування інноваційної моделі агробізнесу необхідно підвищувати як обізнаність суб'єктів агробізнесу у сфері інноваційних технологій, так і проводити додаткові наукові дослідження щодо правового регулювання аграрних інновацій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вінник О. М. Інвестиційне право: навч. посіб. Київ: Атіка, 2000. 252 с.
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#n124.
3. Семчик В. І. Інвестиційна діяльність у сільському господарстві: правові питання: монографія. Київ: ТОВ «Видавництво «Юридична думка»». 2008. 252 с.
4. Косцик Р. С. Комерціалізація інноваційної продукції: сутність, значення та принципи здійснення. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2012. № 727. С. 320–328.
5. Ларіна С. Я., Ал-Шабан Алаа Табіи Ніама. Класифікація інновацій в аграрному секторі як передумова формування маркетингових стратегій інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств. *Біоекономіка та аграрний бізнес.* 2019. № 1. С. 58–67.
6. Олійник О. В., Сідельнікова І. В. Інноваційна діяльність: особливості розвитку і активізації в аграрному виробництві. *Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Серія: Економіка.* 2017. Вип. 17. С. 73–82.
7. Про затвердження Методики оцінки майнових прав інтелектуальної власності: наказ Фонду державного майна України від 25.06.2008 р. № 740. URL https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0726-08#Text.
8. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text.
9. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15.
10. Про схвалення Стратегії розвитку експорту продукції сільського господарства, харчової та переробної промисловості України на період до 2026 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 р. № 588-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/588-2019-%D1%80#Text.
11. Саблук П. Т. Інноваційна модель розвитку аграрного сектору економіки України та роль науки в її становленні. Проблеми інноваційно-*інвестиційного розвитку. Серія: Економіка та менеджмент.* 2016. № 9. С. 34–42.
12. Швець Л. П., Захаркевич Н. П. Складові стадії циклу проекту. *Університетські наукові записки.* 2011. № 2. С. 439–448.
13. Шебаніна О. В., Кормишкін Ю. А. Сучасна парадигма інноваційного розвитку аграрного підприємництва. *Вісник аграрної науки Причорномор'я.* 2019. Вип. 3. С. 4–10.
14. Янковська О. І. Інноваційний процес у сільському господарстві. *Наука й економіка.* 2009. № 4, Т. 2. С. 54–58.
15. Янченко З. Б. Інноваційна діяльність у сільському господарстві та її інвестиційне забезпечення. *Наукові читання 2014: наук.-теорет. зб.* Т. 3. С. 131–148. Житомир: ЖНАЕУ, 2014.

REFERENCES

1. Vinnyk O. M. (2000). Investytsiine pravo: navch. posib. Kyiv: Atika [in Ukrainian].
2. Hospodarskyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 16.01.2003 r. № 436-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#n124 [in Ukrainian].
3. Semchyk V. I. (2008). Investytsiina diialnist u silskomu hospodarstvi: pravovi pytannia. Kyiv: TOV «Vydavnytstvo "Yurydychna dumka"» [in Ukrainian].
4. Kostsyk R. S. (2012). Komertsializatsiia innovatsiinoi produktsii: sutnist, znachennia ta pryntsypy zdiisnennia. *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska politekhnika" - Bulletin of Lviv Polytechnic National University, 727, 320–328* [in Ukrainian].
5. Larina S. Ya., Al-Shaban Alaa Tabiy Niama. (2019). Klasyfikatsiia innovatsii v ahrarnomu sektori yak peredumova formuvannia marketynhovykh stratehii innovatsiinoho rozvytku silskohospodarskykh pidpryiemstv. *Bioekonomika ta ahrarnyi biznes - Bioeconomics and agricultural business, 1, 58–67* [in Ukrainian].
6. Oliinyk O. V., Sidelnikova I. V. (2017). Innovatsiina diialnist: osoblyvosti rozvytku i aktyvizatsii v ahrarnomu vyrobnytstvi. *Zbirnyk naukovykh prats Kharkivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni H. S. Skovorody. Seriia: Ekonomika - Collection of scientific works of Kharkiv National Pedagogical University named after G. S. Skovoroda. Seria: Ekonomics. Issue. 17. P. 73–82* [in Ukrainian].
7. Pro zatverdzhennia Metodyky otsinky mainovykh prav intelektualnoi vlasnosti: nakaz Fondu derzhavnoho maina Ukrainy vid 25.06.2008 r. № 740. URL https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0726-08#Text [in Ukrainian].
8. Pro investytsiinu diialnist: Zakon Ukrainy vid 18.09.1991 r. № 1560-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text [in Ukrainian].
9. Pro innovatsiinu diialnist: Zakon Ukrainy vid 04.07.2002 r. № 40-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15 [in Ukrainian].
10. Pro skhvalennia Stratehii rozvytku eksportu produktsii silskoho hospodarstva, kharchovoi ta pererobnoi promyslovosti Ukrainy na period do 2026 roku: rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 10.07.2019 r. № 588-r. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/588-2019-%D1%80#Text [in Ukrainian].
11. Sabluk P. T. (2016). Innovatsiina model rozvytku ahrarnoho sektoru ekonomiky Ukrainy ta rol nauky v yii stanovlenni. *Problemy innovatsiino-investytsiinoho rozvytku. Seriia: Ekonomika ta menedzhment - Problems of innovation and investment development. Seria: Economics and Management, 9, 34–42* [in Ukrainian].
12. Shvets L. P., Zakharkevych N. P. (2011). Skladovi stadii tsyklu proektu*. Universytetski naukovi zapysky - University Scientific Notes, 2, 439–448* [in Ukrainian].
13. Shebanina O. V., Kormyshkin Yu. A. (2019). Suchasna paradyhma innovatsiinoho rozvytku ahrarnoho pidpryiemnytstva. *Visnyk ahrarnoi nauky Prychornomoria - Bulletin of Agrarian Science of the Black Sea Region*, *Issue 3, 4–10* [in Ukrainian].
14. Yankovska O. I. (2009). Innovatsiinyi protses u silskomu hospodarstvi. *Nauka y ekonomika - Science and economics*, *4, Vol. 2, 54–58* [in Ukrainian].
15. Yanchenko Z. B. (2014). Innovatsiina diialnist u silskomu hospodarstvi ta yii investytsiine zabezpechennia. *Naukovi chytannia - Scientific Readings, 2014. Vol. 3, 131-148.* Zhytomyr: ZhNAEU, 2014. [in Ukrainian].

КОРНИЕНКО АННА

кандидат юридических наук, доцент, доцент кафедры земельного и аграрного права
Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого

АГРАРНЫЕ ИННОВАЦИИ КАК ФАКТОР СТАНОВЛЕНИЯ НАЦИОНАЛЬНОГО АГРОБИЗНЕСА

Статья посвящена определению характеристик аграрных инноваций. Установлено понятие и виды аграрных инновационных правоотношений, предложенны характеристики аграрных инноваций. Доказано, что аграрные инновации являются результатом реализации объекта интеллектуальной собственности (изобретений, полезных моделей, новых сортов растений) в сфере агробизнеса, который направлен на получение экономического, социального, экологического эффекта

Ключевые слова: аграрные инновации, инвестиции, агробизнес, сельскохозяйственная продукция, производственный процесс.

KORNIYENKO GANNA

Candidate of Law Sciences, Associate Professor, Associate Professor of Land and Agrarian Law Department

Yaroslav Mudryi National Law University

AGRICULTURAL INNOVATIONS AS A FACTOR IN THE FORMATION OF NATIONAL AGRIBUSINESS

Problem setting. Agrobusiness in Ukraine is one of the stimulus of stable economic functioning, social status, state's food safety. Its sustainable development depends on various factors including in particular the introduction of innovations into the economic sphere of a specific agricultural producer.

Latest research analysis. Economists and lawyers research the issues of agricultural innovations. We can outstand the scientific works by Kot O., Larina S., Oliynyk O., Mazurenko O., Semchyk V. These works consider agricultural innovations as an economic phenomenon without taking into account the legal aspect. This approach seems to be somewhat narrow.

Discussion. Agricultural innovations are the result of the realization of the entity's intellectual property (inventions, useful models, new kinds of plants) in the field of agrobusiness that is aimed at obtaining economic, social, environmental effects. In agricultural production agricultural innovations can be found in the area of crop growing, animal husbandry, fishing industry, agricultural engineering, organic production.

Conclusions and prospects. Innovative legal relations in the field of agrobusiness are the relations that arise between specific entities and the ones in agricultural business concerning the order, the use of a new agricultural product, the technologies of agricultural products' production, the maintenance of digital agricultural production in the field of agrobusiness for making profit, gaining positive social ecological effect. Agricultural innovations as an object of innovative agrarian relations are the important factors in the formation of national agrobusiness. Their use leads to an innovative model of agricultural production. The demand for innovative products allows to make an innovative chain of agrobusiness and it includes: the development of innovation, its commercialization, the operation of agricultural production, consumers' offer for agricultural products, including innovations.

Keywords: agricultural innovations, investing, agrobusiness, agricultural products, innovative legal relations, manufacturing process.